

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона из области интелектуалне својине садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије, на основу које Република Србија уређује и обезбеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Област заштите проналазака уређена је Законом о патентима („Службени гласник РС”, бр. 99/11, 113/17 - др. закон и 95/18) - у даљем тексту: Закон.

Циљ предложених измена и допуна Закона је да се одредбе које уређују заштиту и коришћење проналазака насталих у радним односима уреде на ефикаснији начин узимајући у обзир интересе послодавца и интересе запосленог који створи проналазак у радном односу. Интелектуална својина настала у радном односу утиче на повећање вредности предузећа, кроз повећање добити или стварање уштеда. У том смислу од велике је важности да се међусобни односи послодавца и запосленог уреде на ефикасан начин како би послодавац имао интереса да улаже у истраживање и развој, а запослени био мотивисан да унапређује производни процес код послодавца. Приликом израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о патентима (у даљем тексту: Нацрт закона) намера предлагача је била да се права и обавезе у радном односу која су у вези са стварањем и искоришћавањем проналаска уреде уговором о раду или општим актом послодавца. Тек ако међусобни односи послодавца и запосленог нису уређени на описан начин супсидијарно се примењује Закон о патентима. Предлагач је приликом израде Нацрта закона имао у виду како заштиту проналаска створеног у радном односу тако и економско искоришћавање проналаска и даљи развој у датој области.

За предложена решења која уређују материју проналазака који су створени у радном односу коришћено је упредно право следећих земаља: Немачке, Румуније, Данске и Словеније.

Такође, предложеним изменама и допунама закона извршено је додатно усклађивање са Законом о потврђивању Конвенције о признавању европских патената - Конвенција о европском патенту од 5. октобра 1973, са изменама члана 63. Конвенције о европском патенту од 17. децембра 1991. године и изменама од 29. новембра 2000. године („Службени гласник РС - Међународни уговори” бр. 5/10) (у даљем тексту: Конвенција о европском патенту) и Законом о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење).

Након анализе Закона, констатовано је да проблеме у примени Закона и усклађивање са другим прописима није могуће решити без доношења новог закона, односно измене и допуне Закона, као и да је то једини начин за решавање проблема.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона предложена је измена члана 7. Закона којим се прописује који су проналасци патентбилни, као и шта се не сматра проналаском. Важећим законом је у члану 7. став 1. прописано да је патент право које се признаје за проналазак из било које области технике, који је нов, који има инвентивни ниво и који је индустријски применљив. Одредбом става 2. истог члана закона прописано је да

предмет проналаска који се штити патентом може бити производ, поступак, примена производа и примена поступка. Међутим, одредбе члана 7. ст. 1. и 2. Закона нису у сагласности, узимајући у обзир да је први став свеобухватан. Имајући у виду наведено није потребно додатно дефинисати предмет заштите, те је због тога предложено брисање наведене одредбе. Предложена измена је у складу са Конвенцијом о европском патенту и Правилном 43. Правилника за спровођење Конвенције.

Чланом 2. Нацрта закона предложена је измена члана 43. Закона који прописује поступање надлежног органа у случају да подносилац пријаве или носилац права умре или престане да постоји.

Право из пријаве или признато право може бити предмет наслеђивања, те након спроведеног оставинског поступка правни следбеници подносиоца пријаве или носиоца права могу пренети на себе право из пријаве или признато право. Међутим, након што добије обавештење да је подносилац пријаве умро или престао да постоји надлежни орган нема сазнања ко су правни следбеници и да ли су заинтересовани да ступе у поступак. Надлежни орган према члану 43. Закона нема основ за прекид поступка док се не реше оставинска питања, односно док наследник не ступи у поступак пред надлежним органом. Због свега наведеног предложен је нови став 3. овог члана којим се прописује да надлежни орган поступак по пријави прекида док наследници по окончању оставинске расправе не ступе у поступак. Предложена измена је у сагласности са чланом 100. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење) који прописује да се управни поступак прекида у случајевима који су прописани законом.

Чланом 3. Нацрта закона измењен је и допуњен члан 57. Закона којим се прописује појам проналаска из радног односа и запосленог. Предложеном одредбом члана 57. став 1. тач. 1) и 2) предвиђено је који проналасци спадају у проналаске из радног односа.

Проналазак из радног односа је проналазак који запослени створи извршавајући своје радне обавезе онако како су наведене у опису његових послова. Опис тих послова мора да буде наведен у уговору који је запослени потписао са послодавцем или у општем акту послодавца. Поред тога, за проналазак из радног односа сматра се и онај који је створен за време трајања уговора о раду или у периоду од годину дана након престанка уговора о раду, под условом да је настао у вези са активностима послодавца или коришћењем његових материјално-техничких средстава, информација и других погодности које је обезбедио запосленом. Најзад, ако је проналазак створен као последица професионалне обуке коју је послодавац обезбедио запосленом и такав проналазак сматраће се проналаском из радног односа.

Предложеном одредбом посебно је наглашено да проналазак из радног односа није само онај проналазак који је запослени створио извршавајући своје радне обавезе, већ и проналазак који је запослени створио коришћењем ресурса послодавца или у вези са активностима послодавца, чак иако такве активности нису биле извршавање његових радних обавеза. Ако је послодавац обезбедио запосленом обуку на одређеним пословима, па запослени користећи се таквим знањима створи проналазак и такав проналазак ће се сматрати за проналазак настао у радном односу.

У ставу 2. овог члана наведена је дефиниција запосленог која је преузета из закона који уређује радне односе.

Чланом 4. Нацрта закона предложене су измене члана 58. Закона. Правило је да послодавац има право на заштиту проналаска из радног односа. Другачији правни режим је могућ али само ако послодавац и запослени другачије уговоре, односно ако је то одређено општим актом послодавца. Ако такав уговор изостане или не постоји општи акт послодавца, закон гарантује запосленом заштиту његовог моралног права да

буде признат као творац проналаска који је створио. Такође, проналазачу припада и имовинско право на накнаду.

Овакво решење је доминантно у упоредном праву. Његов рачуна јесте да с једне стране обезбеди интересе послодавца који је уложио своје ресурсе у стварање проналаска (и који, најзад, плаћа рад свог запосленог), а са друге стране, да буде довољно демократично да оставља могућност да запослени, поред тога што је плаћен од послодавца за свој рад као и сваки други запослени, оствари додатну зараду на име чињенице да је створио проналазак из радног односа.

Чланом 5. Нацрта закона предложено је брисање члана 59. Закона у целости јер оваква одредба дестимулативно делује на развијање иновационе делатности како код домаћих послодаваца тако и код страних инвеститора који улажу у истраживање и развој у Републици Србији.

Након анализе прописа из упоредног права којима се уређују проналасци из радног односа (Немачка, Румунија, Данска и Словенија) утврђено је да овакво решење, према којем запослени, а не послодавац, има право на заштиту проналаска из радног односа, није доминантно у земљама које подстичу иновативне активности. Послодавац који жели да инвестира види описано решење као корпоративни ризик за своју инвестицију јер интелектуална својина увећава вредност компаније. У том смислу компанија нема интерес да улаже у истраживање и развој ако није сигурна да ће њена интелектуална својина бити заштићена. Послодавац који је уложио средства у стварање неког проналаска, односно, који је обезбедио финансијске, материјалне и људске ресурсе за његов настанак, мора да буде у највећој могућој мери сигуран да ће му се та улагања и вратити. Брисањем ове одредбе, која, како је наведено, није уобичајена у европском патентном праву, постиже се неопходна правна сигурност за послодавца док се интереси запосленог не нарушавају. Послодавац ће бити тај на чије име ће патент бити заштићен, али ће запослени имати право да буде признат за ствараоца тог проналаска и имаће такође могућност да за то добије одређену накнаду.

Чланом 6. Нацрта закона предложена је измена члана 60. ст. 2 и 3. Закона. Овим одредбама утврђују се критеријуми за одређивање накнаде запосленом за искоришћавање проналаска из радног односа.

Правило је да се критеријуми за одређивање накнаде запосленом за економско искоришћавање проналаска који је створио у радном односу одређују или уговором о раду који он са послодавцем закључује или општим актом послодавца. Ако ти критеријуми нису одређени на описани начин, примењиваће се предложено законско решење да се накнада одређује у сваком појединачном случају узимајући у обзир критеријуме прописне законом. Предлагач напомиње да је предлог критеријума за одређивање накнаде одмерен и демократски, те да уважава интересе и послодавца и запосленог.

Као најважнији критеријум, предложен ставом 2. тачка 1) овог члана, предвиђен је степен економске користи које искоришћавање проналаска доноси. Искоришћавање проналаска мора се одвијати уз сагласност запосленог, што у великој мери штити његове економске интересе. Поред тога, у процени накнаде за запосленог мора се узети и стваран допринос послодавца у стварању конкретног проналаска, то колики су финансијски, материјални и људски ресурси које је послодавац уложио.

Најзад, ако послодавац и запослени не успеју да постигну споразум у вези са висином и начином плаћања накнаде, о томе ће одлучити надлежни суд.

Чланом 7. Нацрта закона предложена је измена члана 61. Закона којим се прописује поступање запосленог када створи проналазак у радном односу.

Настанак проналаска у радном односу на страни запосленог ствара обавезу да о томе одмах обавести послодавца, што је и логично јер без те врсте комуникације

фактички не би било могуће да се остварују права предвиђена чл. 58, 60. и 64. Закона која уређују режим искоришћавања проналазака из радног односа. Извештај који запослени доставља послодавцу мора да буде униформисан и да му пружи довољно информација неопходних да може да покрене поступак заштите проналаска пред надлежним органом и да економски искоришћава проналазак. Поред уобичајених личних података о проналазачу, потребно је дати и детаљне информације о самом проналаску, техничком проблему који се њиме решава уз неопходне нацрте и објашњења без којих разумевање проналаска не би било могуће. Посебно је важно што запослени мора да пружи и објашњење како је дошло до стварања проналаска - средствима која су за те сврхе коришћена, као и о именима лица која су учествовала у стварању проналаска, ако је већи број лица учествовао у стварању проналаска. Наведене информације су потребне и ради каснијег објективног и правичног одређивања накнаде запосленом за искоришћавање проналаска из радног односа.

Чланом 8. Нацрта закона измењен је назив члана и члан 62. Закона којим се прописује поступање послодавца након пријема извештаја од запосленог.

Овим чланом уређено је питање обавезе послодавца да обавести запосленог да ли проналазак који је створио извршавајући своје радне обавезе спада у категорију проналазака из радног односа. Рок за достављање таквог обавештења је шест месеци од дана када запослени обавести послодавца да је створио проналазак. У односу на важећи закон рок за достављање обавештења је продужен са два месеца на шест месеци из разлога што се у великим интернационалним компанијама одлука о заштити проналаска доноси узимајући у обзир интересе компаније на међународном нивоу. Наравно да послодавац који донесе одлуку раније у вези са природом проналаска који је запослени створио, може запосленом доставити такво обавештење и пре истека рока од шест месеци. Ако запослени пропусти да обавести послодавца о томе да је створио проналазак извршавајући своје радне обавезе, рок од шест месеца почиње да тече од дана сазнања послодавца за настанак проналаска из радног односа.

Ако послодавац, након разматрања извештаја достављеног од запосленог, закључи да проналазак који је створио запослени није проналазак из радног односа у смислу Закона о патентима, право на заштиту таквог проналаска припада запосленом.

Предложеним ставом 3. овог члана прописано је да уколико дође до спора између послодавца и запосленог у вези са природом проналаска, одлуку о томе да ли проналазак припада категорији проналазака из радних односа донеће надлежни суд.

Чланом 9. Нацрта закона измењен је и допуњен члан 63. Закона којим се уређује поступање послодавца и запосленог по пријему обавештења у вези са природом проналаска који је створио запослени.

Након што запослени обавести послодавца да је створио проналазак у радном односу и послодавац се сагласио да је то проналазак који припада категорији проналазака из радног односа, послодавац је дужан да му одговори да ли ће за тај проналазак поднети патентну пријаву. Послодавац може да одлучи да покрене поступак заштите предметног проналаска или да одлучи да то не чини. Ако се одлучи да поднесе пријаву обавестиће о томе запосленог и биће дужан да у разумном року пријаву заиста и поднесе. Ако се одлучи да не покрене поступак заштите предметног проналаска, обавестиће о томе запосленог након чега право на подношење пријаве за такав проналазак припада запосленом.

Новину у односу на важећи закон представљају предложени ст. 4. и 5. овог члана који предвиђају обавезу и једне и друге стране, и послодавца и запосленог, да се међусобно обавештавају и сарађују у вези са заштитом предметног проналаска у земљи и/или иностранству. Такође, на захтев послодавца, запослени је дужан да обезбеди техничку помоћ за добијање заштите и примену проналаска створеног у радном односу.

Чланом 10. Нацрта закона предложено је брисање члана 65. Закона којим се регулише питање коришћења проналаска, пре регулисања питања накнаде запосленом или одлуке надлежног суда у вези са накнадом.

Предлагач сматра да је брисање ове одредбе целисходно јер она представља кочницу у искоришћавању проналаска из радног односа. Наиме, до коришћења проналаска у пракси може доћи веома рано јер је неопходно применити поједине резултате истраживања и развоја што је пре могуће у производном процесу. Такође, нуђење проналаска пословним партнерима се сматра коришћењем проналаска, а ова радња је у појединим случајевима неопходна да би се дошло до процене економске вредности проналаска. Испитивање тржишта и корисности проналаска је важно и код одређивања накнаде запосленом, односно да би се утврдила правична накнада потребно је сагледати тржишну вредност предметног проналаска, што није могуће утврдити пре отпочињања коришћења проналаска у пракси. Такође, одређивање висине и начина исплате накнаде је тешко утврдити без икаквог знања о резултатима примене проналаска у пракси.

Чланом 11. Нацрта закона предложена је измена члана 66. Закона који прописује обавезу чувања пословне тајне.

Предложена одредба утврђује обавезу и послодавца и запосленог да у комуникацији са трећим лицима, када је реч о проналаску створеном у радном односу, своје деловање ускладе са прописом који уређује заштиту пословне тајне. Ово је нарочито важно у случајевима када још увек није поднета пријава за заштиту проналаска патентом, јер је као један од услова за заштиту прописан услов да је проналазак на дан подношења пријаве нов, односно да није постао доступан јавности. Ако послодавац истакне оправдан интерес да његов проналазак не постане доступан јавности, обавеза је запосленог да чува пословну тајну и након престанка радног односа код тог послодавца.

Чланом 12. Нацрта закона измењен је и допуњен члан 112а Закона тако што је предложено да надлежни орган ближе уређује редослед радњи службеног лица у поступку формалног испитивања пријаве, а не само у суштинском испитивању како је било прописано важећим законом, те је на овај начин обухваћен целокупан поступак признања патента.

Чланом 13. Нацрта закона допуњен је члан 149. Закона којим се прописује дејство европског патента и поступак за упис европског патента у Регистар патената.

На европске патенте од тренутка када су уписани у Регистар патената надлежног органа примењује се национални Закон о патентима а не Конвенција о европском патенту на основу које су ови патенти признати. Међутим, у случајевима када Европски завод за патенте огласи ништавим европски патент дејство такве одлуке се проширује на територије свих држава у којима је тај европски патент уписан у национални регистар. Имајући у виду наведено, према важећим прописима, надлежни орган нема правни основ да решење којим је европски патент уписан у национални регистар патената огласи ништавим. На предложени начин ће регистар надлежног органа бити у сагласности са регистром Европског завода за патенте, те ће патенти који су оглашени ништавим пред Европским заводом за патенте имати такав статус и у националном регистру.

Члан 14. Нацрта закона садржи завршне одредбе о ступању на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За реализацију овог закона није потребно издвајање додатних финансијских средстава из буџета Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ПАТЕНТИМА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Патентбилни проналасци

Члан 7.

Патент је право које се признаје за проналазак из било које области технике, који је нов, који има инвентивни ниво и који је индустријски применљив.

~~Предмет проналаска који се штити патентом може бити производ, поступак, примена производа и примена поступка.~~

Патент, у складу са ставом 1. овог члана, се признаје и за проналазак који се односи на производ који се састоји од биолошког материјала или који садржи биолошки материјал или на поступак којим је биолошки материјал произведен, обрађен или коришћен, укључујући:

1) биолошки материјал који је изолован из свог природног окружења или је произведен техничким поступком чак и ако је претходно постојао у природи;

2) биљке или животиње, ако техничка изводљивост проналаска није ограничена на одређену биљну сорту или животињску расу;

3) микробиолошки или други технички поступак или производ добијен тим поступком.

У смислу овог закона, биолошки материјал је материјал који садржи генетску информацију и који је способан да се сам репродукује или да буде репродукован у биолошком систему.

Не сматрају се проналасцима, у смислу овог закона, нарочито:

1) открића, научне теорије и математичке методе;

2) естетске креације;

3) планови, правила и поступци за обављање интелектуалних делатности, за играње игара или за обављање послова;

4) програми рачунара;

5) приказивање информација.

Предмети или активности из става 5. овог члана искључени су из заштите само у мери у којој се пријава проналаска односи на тај предмет или активност, као такве.

Смрт и престанак постојања носиоца права или подносиоца пријаве

Члан 43.

Даном смрти физичког лица или даном престанка постојања правног лица које је носилац права, право престаје да постоји, осим ако је прешло на наследнике или правне следбенике носиоца права.

У случају из става 1. овог члана надлежни орган доноси решење о престанку права које је коначно и против њега се може покренути управни спор.

~~На подносиоца пријаве који је умро или престао да постоји у поступку признања патента сходно се примењује одредба става 1. овог члана.~~

АКО У ТОКУ ПОСТУПКА ЗА ПРИЗНАЊЕ ПАТЕНТА ПОДНОСИЛАЦ ПРИЈАВЕ УМРЕ ИЛИ ПРЕСТАНЕ ДА ПОСТОЈИ, НАДЛЕЖНИ ОРГАН РЕШЕЊЕМ ПРЕКИДА ПОСТУПАК ДОК ПРАВНИ СЛЕДБЕНИЦИ ПОДНОСИОЦА ПРИЈАВЕ НЕ СТУПЕ У ПОСТУПАК.

~~У случају из става 3. овог члана надлежни орган доноси посебан закључак о обустави поступка.~~

Појам проналаска из радног односа И ПОЈАМ ЗАПОСЛЕНОГ

Члан 57.

Проналаском из радног односа сматра се:

~~1) проналазак који запослени створи извршавајући своје редовне радне обавезе или посебно наложене послове у вези са научно техничким истраживањем и развојем, као и проналазак који настане у извршавању уговора о истраживачком раду закљученог са послодавцем;~~

~~2) проналазак који није обухваћен тачком 1) овог члана, а који запослени створи у вези са активностима послодавца или коришћењем материјално техничких средстава, информација и других услова које је обезбедио послодавац;~~

1) ПРОНАЛАЗАК КОЈИ ЗАПОСЛЕНИ СТВОРИ ИЗВРШАВАЈУЋИ ПОСЛОВЕ КОЈИ СУ РЕГУЛИСАНИ УГОВОРМ О РАДУ ИЗМЕЂУ ЗАПОСЛЕНОГ И ПОСЛОДАВЦА ИЛИ КОЈИ ЈЕ СТВОРЕН У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ АКТОМ ПОСЛОДАВЦА КОЈИМ СУ УРЕЂЕНИ ПОСЛОВИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА;

2) ПРОНАЛАЗАК КОЈИ ЈЕ СТВОРЕН ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА УГОВОРА О РАДУ ИЛИ У ПЕРИОДУ ОД ГОДИНУ ДАНА ОД ДАНА ПРЕСТАНКА УГОВОРА, АКО ЈЕ ТАЈ ПРОНАЛАЗАК СТВОРЕН У ВЕЗИ СА АКТИВНОСТИМА ПОСЛОДАВЦА ИЛИ КОРИШЋЕЊЕМ МАТЕРИЈАЛНОТЕХНИЧКИХ СРЕДСТАВА, ИНФОРМАЦИЈА И ДРУГИХ УСЛОВА КОЈЕ ЈЕ ОБЕЗБЕДИО ПОСЛОДАВАЦ ИЛИ ЈЕ СТВОРЕН КАО ПОСЛЕДИЦА ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОБУКЕ КОЈУ ЈЕ ПОСЛОДАВАЦ ОБЕЗБЕДИО ЗАПОСЛЕНОМ.

~~3) проналазак који запослени створи у року од годину дана од дана престанка радног односа, а који би, да је створен у току радног односа, био проналазак из тачке 1) или тачке 2) овог члана.~~

ЗАПОСЛЕНИ ЈЕ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ КОЈЕ ОБАВЉА РАД ЗА ПОСЛОДАВЦА НА ОСНОВУ УГОВОРА О РАДУ.

Право послодавца на заштиту проналаска из радног односа

Члан 58.

Право на заштиту проналаска из члана 57. тачка 1) овог закона има послодавац, ако уговором између проналазача и послодавца није друкчије уређено.

Ако је проналазак из радног односа заштићен на име послодавца, проналазачу припадају морална права у вези са тим проналаском, као и право на накнаду завијено од ефеката економског искоришћавања проналаска.

~~Проналазачу припада право на накнаду из става 2. овог члана и у случају када послодавац пренесе право или уступи лиценцу за искоришћавање заштићеног проналаска на треће лице.~~

Право запосленог на заштиту проналаска из радног односа

Члан 59.

~~Право на заштиту проналаска из члана 57. тачка 2) овог закона има запослени, с тим што послодавац има право економског искоришћавања проналаска, уз обавезу да запосленом исплати накнаду у складу са уговором који закључе поводом конкретног проналаска.~~

~~Изузетно од одредбе става 1. овог члана, ако проналазак обухвати неку од производних тајни послодавца код кога је проналазач запослен, послодавац има право да спречи објављивање проналаска, уз обавезу да запосленом исплати накнаду, а запослени нема право на заштиту проналаска.~~

Накнада запосленом

Члан 60.

Критеријуми за утврђивање висине накнаде, начин и време плаћања накнаде одређују се општим актом, уговором којим се уређује радноправни однос између послодавца и запосленог или посебним уговором који послодавац и проналазач закључе поводом конкретног проналаска.

~~У случају спора о висини, начину и времену плаћања накнаде, одлучује суд, на захтев проналазача или послодавца, узимајући у обзир допринос тог проналаска повећању добити или стварању уштеда послодавцу.~~

~~Запослени се не може унапред одрећи овог права на накнаду.~~

У СЛУЧАЈУ ДА НЕ ПОСТОЈИ АКТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОЈИМ СЕ ОДРЕБУЈЕ НАКНАДА ЗАПОСЛЕНОМ, НАКНАДА СЕ ОДРЕБУЈЕ У СВАКОМ ПОЈЕДИНАЧНОМ СЛУЧАЈУ УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР:

1) ЕКОНОМСКЕ И ДРУГЕ ДОПРИНОСЕ КОЈИ ПРОИЗЛАЗЕ ИЗ ИСКОРИШЋАВАЊА ПРОНАЛАСКА ОД СТРАНЕ ПОСЛОДАВЦА ИЛИ ТРЕЋИХ ЛИЦА, УЗ ПРИСТАНАК ЗАПОСЛЕНОГ;

2) ДОПРИНОС ПОСЛОДАВЦА У СТВАРАЊУ ПРОНАЛАСКА, НАРОЧИТО СРЕДСТВА КОЈА СУ СТАВЉЕНА НА РАСПОЛАГАЊЕ ЗАПОСЛЕНОМ;

3) ПОЈЕДИНАЧНИ ДОПРИНОС СВАКОГ ПРОНАЛАЗАЧА, У СЛУЧАЈУ ДА ЈЕ ПРОНАЛАЗАК СТВОРЕН ОД СТРАНЕ ВИШЕ ЗАПОСЛЕНИХ.“

НАДЛЕЖНИ СУД, НА ЗАХТЕВ ПОСЛОДАВЦА ИЛИ ЗАПОСЛЕНОГ, ОДЛУЧУЈЕ О ВИСИНИ И НАЧИНУ ПЛАЋАЊА НАКНАДЕ У СЛУЧАЈУ ДА НЕ ПОСТОЈИ САГЛАСНОСТ ИЗМЕЂУ ПОСЛОДАВЦА И ЗАПОСЛЕНОГ У ВЕЗИ СА НАКНАДОМ.

Поступање запосленог

Члан 61.

Запослени који створи проналазак у радном односу дужан је да одмах по настанку проналаска послодавцу поднесе писмени извештај којим га обавештава о проналаску.

ИЗВЕШТАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ:

1) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ПРОНАЛАЗАЧА;

2) ПОТПУН И ТАЧАН ОПИС ПРОНАЛАСКА, СА ПОСЕБНИМ ИСТИЦАЊЕМ НОВОГ ТЕХНИЧКОГ РЕШЕЊА, КАО И НАЦРТ АКО ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ЊЕГОВО РАЗУМЕВАЊЕ;

3) НАЈБОЉИ НАЧИН ПРИМЕНЕ ПРОНАЛАСКА;

4) ПОДАТКЕ О ПОСЛУ ИЛИ ПОСЕБНОМ РАДНОМ ЗАДАТКУ НА КОМЕ ЈЕ ЗАПОСЛЕНИ РАДИО У ТРЕНУТКУ НАСТАНКА ПРОНАЛАСКА, ИЛИ О ЗАКЉУЧЕНОМ ИСТРАЖИВАЧКОМ УГОВОРУ;

5) НАЧИН НА КОЈИ ЈЕ ДОШЛО ДО ПРОНАЛАСКА (ЕКСПЕРИМЕНТИ И СЛ.);

6) ПОДАТКЕ О СРЕДСТВИМА ПОСЛОДАВЦА КОЈА ЈЕ ЗАПОСЛЕНИ КОРИСТИО У СТВАРАЊУ ПРОНАЛАСКА;

7) ИМЕНА И СТВАРАЛАЧКИ ДОПРИНОС САРАДНИКА, АКО ИХ ЈЕ БИЛО.

ПОСЛОДАВАЦ ПОТВРЂУЈЕ НА КОПИЈИ ИЗВЕШТАЈА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРИЈЕМ ИЗВЕШТАЈА, УЗ НАВОЂЕЊЕ ДАТУМА ПРИЈЕМА

~~Ако извештај из става 1. овог члана не садржи прописане елементе, послодавац ће одредити примерен рок у коме запослени треба да отклони недостатке у извештају.~~

Надлежни орган ближе прописује садржину извештаја из става 1. овог члана.

Обавештење запосленом ПОСТУПАЊЕ ПОСЛОДАВЦА

Члан 62.

У року од два-ШЕСТ месеца од пријема уредног извештаја из члана 61. овог закона, послодавац је дужан да запосленог писмено обавести да ли сматра да проналазак припада групи проналазака из члана 57. тач. 1) и 2) овог закона.

Ако запослени пропусти да поднесе послодавцу извештај у смислу члана 61. овог закона, рок из става 1. овог члана тече од дана сазнања послодавца за проналазак.

ПРАВО НА ЗАШТИТУ ПРОНАЛАСКА КОЈИ СТВОРИ ЗАПОСЛЕНИ, А КОЈИ НЕ ПРИПАДА КАТЕГОРИЈИ ПРОНАЛАЗАКА ИЗ ЧЛАНА 57. ОВОГ ЗАКОНА ПРИПАДА ЗАПОСЛЕНОМ.

НАДЛЕЖНИ СУД ОДЛУЧУЈЕ ДА ЛИ ПРОНАЛАЗАК ПРИПАДА КАТЕГОРИЈИ ПРОНАЛАЗАКА ИЗ ЧЛАНА 57. ОВОГ ЗАКОНА У СЛУЧАЈУ ДА НЕ ПОСТОЈИ САГЛАСНОСТ ИЗМЕЂУ ПОСЛОДАВЦА И ЗАПОСЛЕНОГ У ВЕЗИ СА ПРОНАЛАСКОМ.

Поступање послодавца и запосленог по обавештењу

Члан 63.

Ако је у питању проналазак из члана 57. тачка 1) овог закона, послодавац је дужан да у обавештењу ~~из члана 62. став 1.~~ **КОЈЕ ЈЕ ИЗДАО У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 62. СТАВ 1.** овог закона обавести запосленог да ли ће поднети пријаву.

~~Ако послодавац обавести запосленог, у смислу става 1. овог члана, да ће поднети пријаву, дужан је да пријаву поднесе у року од шест месеци од дана када је запослени примио обавештење из члана 62. став 1. овог закона и да пре подношења пријаве упозна проналазача са садржином пријаве, а у току поступка по пријави и са свим актима надлежног органа и садржином свих поднесака пре њиховог подношења надлежном органу, а проналазач је дужан да послодавцу пружи све информације неопходне у поступку заштите проналазача.~~

АКО ПОСЛОДАВАЦ ОБАВЕСТИ ЗАПОСЛЕНОГ, У СМИСЛУ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ДА ЋЕ ПОДНЕТИ ПРИЈАВУ, ДУЖАН ЈЕ ДА ПРИЈАВУ ПОДНЕСЕ У РАЗУМНОМ РОКУ.

~~Ако послодавац не жели да поднесе пријаву, а оцени да проналазак не обухвата неку од производних тајни у смислу члана 59. став 2. овог закона, мора о томе, у року из члана 62. став 1. овог закона, писмено да обавести проналазача који има право да наведени проналазак заштити на своје име.~~

АКО ПОСЛОДАВАЦ НЕ ЖЕЛИ ДА ПОДНЕСЕ ПРИЈАВУ, А ОЦЕНИ ДА ПРОНАЛАЗАК НЕ ОБУХВАТА НЕКУ ОД ПРОИЗВОДНИХ ТАЈНИ, МОРА О ТОМЕ, У РОКУ ИЗ ЧЛАНА 62. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, ПИСМЕНО ДА ОБАВЕСТИ ЗАПОСЛЕНОГ КОЈИ ИМА ПРАВО ДА НАВЕДЕНИ ПРОНАЛАЗАК ЗАШТИТИ НА СВОЈЕ ИМЕ, АКО НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УГОВОРЕНО ИЗМЕЂУ ПОСЛОДАВЦА И ЗАПОСЛЕНОГ.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТ. 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА ПОСЛОДАВАЦ И ЗАПОСЛЕНИ СУ ДУЖНИ ДА ОБЕЗБЕДЕ СВЕ НЕОПХОДНЕ ИЗЈАВЕ И ДОКУМЕНТА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И/ИЛИ У ИНОСТРАНСТВУ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ЗАШТИТУ ПРОНАЛАЗАКА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТ. 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА ПОСЛОДАВАЦ И ЗАПОСЛЕНИ СУ ДУЖНИ ДА СЕ УЗАЈАМНО ОБАВЕШТАВАЈУ, ПИСАНИМ ПУТЕМ, О САДРЖИНИ СВИХ ПОДНЕСАКА И СВИМ РАДЊАМА КОЈЕ СУ ПРЕДУЗЕТЕ У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ПРОНАЛАСКА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И/ИЛИ У ИНОСТРАНСТВУ.

~~Ако послодавац не поднесе пријаву у року из става 2. овог члана, а оцени да проналазак не обухвата неку од производних тајни у смислу члана 59. став 2. овог закона, мора о томе, без одлагања, писмено да обавести проналазача који има право да наведени проналазак заштити на своје име.~~

Ако послодавац оцени да проналазак обухвата неку од производних тајни послодавца и одлучи да из тих разлога не поднесе пријаву, дужан је да о томе, у року из члана 62. став 1. овог закона, писмено обавести запосленог.

У случају из става 5. 6. овог члана запослени нема право на заштиту проналаска, али има право на накнаду од послодавца.

НА ЗАХТЕВ ПОСЛОДАВЦА, ЗАПОСЛЕНИ ЋЕ ОБЕЗБЕДИТИ ТЕХНИЧКУ ПОМОЋ ЗА ДОБИЈАЊЕ ЗАШТИТЕ И ПРИМЕНУ ПРОНАЛАСКА СТВОРЕНОГ У РАДНОМ ОДНОСУ.

~~Ако послодавац одлучи да одустане од већ поднете пријаве или да се одрекне од признатог права, мора о томе писмено да обавести проналазача и да на њега пренесе право из пријаве или признато право.~~

~~У случају пропуштања рока из члана 62. став 1. овог закона, проналазач има право да наведени проналазак заштити на своје име.~~

~~Запослени који створи проналазак из члана 57. тачка 2) овог закона не може поднети пријаву надлежном органу пре него што од послодавца прими обавештење из члана 62. став 1. овог закона или пре истека рока за пријем тог обавештења.~~

~~Ако запослени из става 9. овог члана одлучи да одустане од већ поднете пријаве, мора о томе писмено да обавести послодавца и да на њега пренесе право из пријаве.~~

Коришћење проналаска из радног односа

Члан 65.

~~Коришћење проналаска из радног односа не може отпочети пре регулисања питања накнаде из члана 60. овог закона или пре правноснажности одлуке надлежног суда.~~

~~У погледу економског искоришћавања проналазака из члана 63. ст. 3, 4. и 5. овог закона, сходно се примењују одредбе чл. 59. и 64. овог закона.~~

Обавеза чувања тајне

Члан 66.

~~Послодавац и проналазач дужни су да чувају тајност проналаска створеног у радном односу док пријава патента или признат мали патент не буду објављени или проналазак не постане на други начин доступан јавности.~~

~~Ако послодавац истакне оправдан интерес да се проналазак не објављује, обавеза запосленог да чува тајну траје и по престанку радног односа код тог послодавца.~~

ОБАВЕЗА ЧУВАЊА ПОСЛОВНЕ ТАЈНЕ

ЧЛАН 66.

ПОСЛОДАВАЦ И ПРОНАЛАЗАЧ ДУЖНИ СУ ДА ПРИЛИКОМ КОМУНИКАЦИЈЕ СА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА У ВЕЗИ СА ПРОНАЛАСКОМ КОЈИ ЈЕ СТВОРЕН У РАДНОМ ОДНОСУ ПОСТУПАЈУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОСЛОВНА ТАЈНА ДОК ПРИЈАВА ПАТЕНТА ИЛИ ПРИЗНАТ МАЛИ ПАТЕНТ НЕ БУДУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРОНАЛАЗАК НЕ ПОСТАНЕ НА ДРУГИ НАЧИН ДОСТУПАН ЈАВНОСТИ.

АКО ПОСЛОДАВАЦ ИСТАКНЕ ОПРАВДАН ИНТЕРЕС ДА ПРОНАЛАЗАК НЕ ПОСТАНЕ ДОСТУПАН ЈАВНОСТИ, ОБАВЕЗА ЗАПОСЛЕНОГ ДА ЧУВА ПОСЛОВНУ ТАЈНУ ТРАЈЕ И ПО ПРЕСТАНКУ РАДНОГ ОДНОСА КОД ТОГ ПОСЛОДАВЦА.

Члан 112а

Надлежни орган ближе уређује начин претраживања стања технике и редослед радњи службеног лица у поступку ФОРМАЛНОГ И суштинског испитивања пријаве патента.

Дејство европског патента и поступак за упис европског патента у Регистар патената

Члан 149.

Европски патент у коме је назначена Република Србија, под условима из ст. 2-6. овог члана, од датума када је од стране Европског завода за патенте објављен податак о признању европског патента, обезбеђује једнака права као и национални патент у складу са овим законом.

У року од три месеца од датума објаве података о признању европског патента, носилац патента доставља надлежном органу:

- 1) захтев за упис европског патента у регистар патената;

2) патентни спис како је објављен у службеном гласилу Европског завода за патенте преведен на српски језик;

3) доказ о плаћеним трошковима објаве.

Ако Европски завод за патенте одржи европски патент на снази са измењеним патентним захтевима, носилац патента доставља надлежном органу превод измењеног патентног списка на српски језик и доказ о плаћеној републичкој административној такси за објаву, у року од три месеца од датума објаве у службеном гласилу Европског завода за патенте, податка о одлуци да европски патент са изменама остаје на снази.

Надлежни орган објављује сваки превод који је благовремено поднет на основу одредаба става 2. или става 3. овог члана.

Ако превод из става 2. или става 3. овог члана није поднет благовремено или ако републичке административне таксе нису плаћене у роковима из ст. 2. и 3. овог члана, европски патент за Републику Србију се сматра неважећим од почетка.

Сматра се да европски патент и пријава на којој је он заснован од почетка нису имали дејства из става 1. овог члана и члана 148. став 2. овог закона, у обиму у којем је тај патент пред Европским заводом за патенте оглашен ништавим, као и у обиму у коме је оглашен ништавим на основу решења из члана 131. овог закона.

Надлежни орган доноси решење о упису европског патента у Регистар патената под условом да су достављени докази о плаћеном трошку штампања патентног списка на српски језик.

Уколико подносилац захтева за упис европског патента у Регистар патената не достави доказ о плаћеном трошку из става 7. овог члана у остављеном року од дана пријема позива за плаћање трошка, надлежни орган захтев за упис европског патента у Регистар патената одбацује закључком.

Превод исправљеног патентног списка, онако како је објављен од стране Европског завода за патенте, надлежни орган објављује на писани захтев носиоца права, уз достављање доказа о уплати прописаних трошкова објаве и његовог превода.

Подаци о европском патенту, уписани у регистар патената објављују се у службеном гласилу надлежног органа.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ДОНОСИ РЕШЕЊЕ О ПОНИШТАЈУ РЕШЕЊА О УПИСУ ЕВРОПСКОГ ПАТЕНТА У РЕГИСТАР ПАТЕНАТА АКО ЕВРОПСКИ ЗАВОД ЗА ПАТЕНТЕ ОГЛАСИ НИШТАВИМ ЕВРОПСКИ ПАТЕНТ УПИСАН У РЕГИСТАР ПАТЕНАТА У ЦЕЛИНИ.